

KUOPIO

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.6.2025

**Sivistystoimialan kasvatuksen,
koulutus- ja nuorisopalveluiden
vastuualueet**

Sisällysluettelo

Sivistystoimialan kasvatuksen, koulutus- ja nuorisopalveluiden vastualueiden talouden toinen osavuosikatsaus 2025	3
Varhaiskasvatuspalvelut	5
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	12
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut	23
Investoinnit	34

Sivistystoimialan kasvatuksen, koulutus- ja nuorisopalveluiden vastualueiden talouden toinen osavuosikatsaus 2025

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Tasapainotustoimenpiteiden toimeenpanoa on tehty alkuvuoden aikana. Talouden tasapainotustyö sekä samanaikaiset ennakkovaikutusten arvioinnit, kuntalaisvastaukset, tietopyyntöihin vastaaminen ja vaikutusmahdollisuuksien varaamiset vaativat runsaasti valmistelua ja työaikaa, mikä johti perustehtävien jäämiseen vähemmälle huomiolle ja kasautumiseen.

Palveluverkkoselvityksen valmistuttua kevään aikana, ryhdyttiin valmistelevaan palveluverkkosuunnitelmaa. Suunnitelman on määrä valmistua syksyn 2025 aikana.

Esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa on valmistauduttu 1.8.2025 voimaan tulevaan oppimisen tuen uudistukseen. Asian toimeenpanoa varten perustettiin työryhmä. Tuen uudistuksen johdosta on valmisteltu tarvittavat muutokset opetussuunnitelmaan.

Valmistauduttiin tasopalkkamalliin siirtymiseen laatimalla tasokuvauksia eri työryhmissä kevään aikana. Kymmenessä päiväkodissa syksyllä 2024 aloitetun 3+1 -pilotin avulla on pystytty vaikuttamaan pilottiyksiköiden sijaisjärjestelyihin, lasten tuen järjestelyihin, työvuorosuunnitteluun, mitoituksen varmistamiseen, opettajien suunnitteluajan toteutumiseen sekä talouteen. Pilotti laajenee koskemaan kaikkia varhaiskasvatusyksiköitä syksystä lähtien. Tiivistettiin yhteistyötä korkea-asteen oppilaitosten kanssa, koska kelpoisen henkilöstön rekrytoinnissa on edelleen haasteita. Ilmiö rekrytoinnin vaikeudessa on valtakunnallinen. Kehitettiin päivitysaikojen käyttöasteen seurantamenetelmiä ja kustannusvaikutuksia. Päivitettiin esiopetussuunnitelma vastaamaan syksyllä voimaan astuvaa oppimisen tuen uudistusta.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen hallintojen ja asiantuntijatyön uudelleenorganisointumista ja tiimiytymistä valmisteltiin kevään aikana. Tavoitteena on, että prosessit ja tiimit ulottuvat jatkossa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja lukiokoulutukseen.

Varautumisruokailua pilotoitiin yhteistyössä Servican kanssa ja pilottia jatketaan ja laajennetaan syksyllä.

Minna Canthin koulun suunnittelu jatkui ja koulun rakentaminen alkoi kesällä 2025. Pirtin koulun rakentaminen jatkuu ja koulu valmistuu syksyllä 2026. Jynkän ja Pyörön päiväkotien kalustaminen on käynnissä syksyn avaamista varten.

Perusopetuksessa tarkennettiin älylaitteiden käyttöä ja koulujen järjestyssääntöjä 1.8.2025 voimaan tulevan lakimuutoksen ja kasvun ja oppimisen lautakunnan linjauksen mukaisesti.

Hanketoimintaa jouduttiin edelleen tarkastelemaan kriittisesti kevään aikana. Vain oleellisimpiin hankkeisiin osallistuttiin. Valtionhankeavustusten vähentyminen on vaikeuttanut nuorisotyötä.

Lukiopalveluissa järjestettiin onnistuneesti ensimmäinen työelämä- ja korkeakouluviikko huhtikuussa.

Kevään 2025 yhteishaussa Kuopion lukioihin oli noin 200 ensisijaista hakijaa enemmän kuin on aloituspaikkoja. Keskustan alueen lukiot täyttyivät ja varasijoille jäi paljon hakijoita. Yleislinjojen lisäksi myös erityistehtävät ja painotusopetukset olivat suosittuja hakukohteita. Alin keskiarvo, jolla keskustan alueen lukioihin päästiin, oli 7.3. Maaseutulukioissa jäi 18 paikkaa täyttämättä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Sivistyspalveluiden toimintatuottoihin ennustetaan kasvua laskennallisten kotouttamiskorvausten suuremmasta määrästä, sekä lukiopalveluiden kaksoistutkintojen suuremmasta laskutusmäärästä. Hanketoiminta jää ennusteesta perusopetuksessa.

Henkilöstökulujen ennusteissa on mukana syksyllä tulevien palkankorotusten vaikutus kaikille vastuualueille. Varhaiskasvatuksessa ennuste henkilöstökulujen osalta on talousarviota suurempi, perusopetuksessa hanketoiminnasta johtuen kulut jäisivät talousarviosta ja lukiopuolella kasvua tulisi suuremmasta kaksoistutkintojen määrästä ja lisääntyneestä tuen ja ohjauksen tarpeesta.

Palveluustoista ennustetaan kasvua kuljetuskustannuksiin, mutta kustannuksia kompensoi alentuneet työterveyskustannukset. Ateriakustannukset pysyvät ennustetussa kokonaisuudessa, eroja on vastualueilla. Tarvikkeet ennustetaan toteutuvat talousarvion mukaisesti. Avustuksissa oleva varhaiskasvatuksen kotihoidon tuki vähenee edelleen edellisten vuosien tapaan.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Maaseutualueilla henkilöstön veto- ja pitovoimassa on haasteita, mikä vaikuttaa kasvatus- ja opetuspalveluiden laatuun. Tasopalkkamallin johdosta syntyviä kustannuksia ei voitu ennakoida talousarviossa.

Kaikkien talouden tasapainotustoimien toteutuminen kuluvalle vuodelle on iso haaste. Verkostoratkaisujen viivästyminen aiheuttaa paineita mm. talouteen. Lisäksi talouden tasapainotuksessa lukiokoulutukselle asetetut tuntikehyksen leikkaustavoitteet ovat haasteellista saada toteutetuksi, kun opiskelijoiden lukuvuoden 2025-2026 opintojaksovalinnat toteutetaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Kaikkia tasapainotustoimia ei saada toteutettua vuonna 2025. Tasapainotusohjelman toimeenpanoa käsitellään ja seurataan säännöllisesti.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Sijaisten hankintaprosessissa on haasteita, johon valmistellaan uutta toimintamallia pilotin kautta.

Keskeisiä prosesseja tarkastellaan uudelleen ja muodostetaan niiden tueksi tiimit jatkuvuuden turvaamiseksi.

Valmiussuunnitelmia tarkennetaan.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Esihenkilöitä on koulutettu työhyvinvointijohtamiseen ja yksiköissä toimitaan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstöä tiedotetaan ja osallistetaan tasapainotusohjelman toteutuksessa.

Sivistyksen palvelut	1-7 2025	1-7 2024	Muutos €	%	TA 2025+ M	Ennuste 2025	Muutos €	%
Myyntituotot	2 183 492	1 133 934	1 049 559	92,6 %	4 502 000	4 872 000	370 000	7,6 %
Maksutuotot	2 283 959	2 332 798	-48 839	-2,1 %	3 998 000	4 029 000	31 000	0,8 %
Tuet ja avustukset	2 756 648	5 567 520	-2 810 872	-50,5 %	4 166 000	3 828 000	-338 000	-8,8 %
Vuokratuotot	215 952	196 801	19 151	9,7 %	439 000	439 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	157 022	99 670	57 353	57,5 %	20 000	197 000	177 000	89,8 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	7 597 074	9 330 722	-1 733 649	-18,6 %	13 125 000	13 365 000	240 000	1,8 %
Henkilöstökulut	-85 208 893	-85 766 843	557 951	-0,7 %	-139 996 200	-141 548 900	-1 552 700	1,1 %
Palvelujen ostot	-27 955 440	-28 125 059	169 618	-0,6 %	-51 353 000	-51 133 000	220 000	-0,4 %
Tarvikkeet	-2 155 124	-2 089 123	-66 001	3,2 %	-4 175 000	-4 175 000	0	0,0 %
Avustukset	-2 076 207	-2 314 246	238 039	-10,3 %	-3 816 000	-3 516 000	300 000	-8,5 %
Vuokrat	-35 504 607	-34 946 955	-557 652	1,6 %	-61 163 500	-61 163 500	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-51 026	-86 136	35 110	-40,8 %	-155 000	-159 000	-4 000	2,5 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-152 951 297	-153 328 362	377 065	-0,2 %	-260 658 700	-261 695 400	-1 036 700	0,4 %
TOIMINTAKATE	-145 354 223	-143 997 640	-1 356 583	0,9 %	-247 533 700	-248 330 400	-796 700	0,3 %

Varhaiskasvatuspalvelut

Kasvatusjohtaja Marika Savukosken katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Varhaiskasvatuksessa valmisteltiin varahenkilöstön vähentämistä, apulaisjohtajuusrakenteen muutosta, avoimen varhaiskasvatuksen sekä päiväkotien aukioloaikojen supistamista osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Valmistauduttiin tasopalkkamalliin siirtymiseen laatimalla tasokuvauksia eri työryhmissä kevään aikana. Palveluverkkoselvityksen valmistuttua osallistuttiin palveluverkkosuunnitelman ja vaikutusten arviointien laadintaan. Kymmenessä päiväkodissa syksyllä 2024 aloitetun 3+1 - pilotin avulla on pystytty vaikuttamaan pilottiyksiköiden sijaisjärjestelyihin, lasten tuen järjestelyihin, työvuorosuunnitteluun, mitoituksen varmistamiseen, opettajien suunnitteluajan toteutumiseen sekä talouteen. Pilotti laajenee koskemaan kaikkia varhaiskasvatusyksiköitä syksystä lähtien. Tiivistettiin yhteistyötä korkea-asteen oppilaitosten kanssa, koska kelpoisen henkilöstön rekrytoinnissa on edelleen haasteita. Ilmiö rekrytoinnin vaikeudessa on valtakunnallinen. Kehitettiin päivystysaikojen käyttöasteen seurantamenetelmiä ja kustannusvaikutuksia. Päivitettiin esiopetussuunnitelma vastaamaan syksyllä voimaan astuvaa oppimisen tuen uudistusta.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Varhaiskasvatuksen toimintatuottoihin ennustetaan +0,2 Milj. euron lisäystä. Laskutus muille kunnille, tasa-arvo 10 hanke ja laskennalliset kotouttamiskorvaukset ovat budjetoitua suurempia. Sen sijaan hoitomaksujen tulokertymä ennustetaan vähentyvän edelleen edellisten vuosien tapaan.

Henkilöstökuluissa on tapahtunut vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna -3,1 %. Avustajien määrä on vähentynyt viime vuoden vastaavasta ajasta, johtajuusjärjestelyjä on toteutettu ja perhepäivähoito vähenee edelleen. Päiväkotitoiminnassa aloitettiin viime syksynä 3+1 toimintamalli on tehostanut toimintaa pilottipäiväkodeissa. Palveluostoissa päivähoidon palvelusetelit kulut näyttäisivät pysyvän budjetissa. Ateriapalveluihin ennustetaan budjetoitua suurempaa toteumaa. Työterveyskulut ovat lähteneet laskemaan alkuvuoden aikana.

Kotihoidon tuki laskee edelleen ja nyt koko vuoden ennuste on +0,3 Milj euroa budjetoitua pienempi. Varhaiskasvatuksen toimintakate näyttäisi pysyvän hyvin lähellä budjetoitua. Syksyllä tulevan tasopalkan vaikutuksia ei tässä vaiheessa pystytä vielä arvioimaan.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Maaseutualueilla henkilöstön veto- ja pitovoimassa on haasteita, mikä vaikuttaa varhaiskasvatuksen laatuun. Verkostoratkaisujen viivästyminen aiheuttaa paineita mm. talouteen. Tasopalkkamallin johdosta syntyviä kustannuksia ei voitu ennakoida talousarviossa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Tasapainotustoimenpiteitä on toteutettu laaditun aikataulun mukaisesti. Palveluverkkoratkaisut ovat viivästyneet.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Sijaisten hankintaprosessissa on haasteita, johon valmistellaan uutta toimintamallia pilotin kautta.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Esihenkilöitä on koulutettu työhyvinvointijohtamiseen ja yksiköissä toimitaan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatus	1-7 2025	1-7 2024	Muutos €	%	TA 2025+ M	Ennuste 2025	Muutos €	%
Myyntituotot	289 215	90 466	198 749	219,7 %	205 000	425 000	220 000	51,8 %
Maksutuotot	1 845 939	1 915 385	-69 446	-3,6 %	3 346 000	3 200 000	-146 000	-4,6 %
Tuet ja avustukset	225 564	942 720	-717 156	-76,1 %	554 000	621 000	67 000	10,8 %
Vuokratuotot	2 807	3 440	-632	-18,4 %	0	0	0	
Muut toimintatuotot	31 335	6 815	24 520	359,8 %	0	39 000	39 000	100,0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 394 860	2 958 825	-563 965	-19,1 %	4 105 000	4 285 000	180 000	4,2 %
Henkilöstökulut	-32 055 340	-33 076 634	1 021 294	-3,1 %	-52 240 500	-53 092 500	-852 000	1,6 %
Palvelujen ostot	-15 170 498	-14 990 371	-180 127	1,2 %	-26 681 000	-26 681 000	0	0,0 %
Tarvikkeet	-171 385	-235 756	64 371	-27,3 %	-509 000	-509 000	0	0,0 %
Avustukset	-2 004 087	-2 229 242	225 156	-10,1 %	-3 700 000	-3 400 000	300 000	-8,8 %
Vuokrat	-9 884 799	-9 674 528	-210 271	2,2 %	-17 340 000	-17 340 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	1 724	-21 141	22 865	-108,2 %	-32 000	-32 000	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-59 284 384	-60 227 672	943 288	-1,6 %	-100 502 500	-101 054 500	-552 000	0,5 %
TOIMINTAKATE	-56 889 524	-57 268 847	379 323	-0,7 %	-96 397 500	-96 769 500	-372 000	0,4 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskysely, jonka vastausten pohjalta kehitetään toimintaa.	Viimeisin asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2025. Tuloksia on käsitelty yksiköissä ja niiden pohjalta kehitetään palveluja.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilun alueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille.	Osa päiväkotien saleista on kuntalaisten käytössä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyötääjät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan.	Varhaiskasvatuksen liikuntamyötääjät jatkavat toimintaansa. He ovat innostaneet yksikkönsä lapsia ja henkilöstöä liikkumaan sekä he ovat kehittäneet toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Vahvistetaan henkilöstön osaamista puheeksi ottamiseen sekä asiakkaiden kohtaamiseen.	Koulutusta järjestetään sekä kaupungin että hyvinvointialueen kautta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta. Provaka-toimintaa laajennetaan edelleen siten, uusia yksiköitä liittyy toimintaan mukaan vuosittain.	Koulutussuunnitelma toteutuu suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyyttä Aikuisten kokemus yksinäisyyttä	Varhaiskasvatuksen pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022–2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä.	Toiminnassa on huomioitu pedagoginen painopiste ja henkilöstön koulutuksia on toteutunut suunnitelman mukaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.4. Laadukas varhaiskasvat us ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Varhaiskasvatustoiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan toteutumista arvioidaan käyttöönotetun sähköisen varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä (Valssin) avulla.	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toiminnan toteutumista on arvioitu aikataulun mukaisesti. Arvioinnin tuloksia on käsitelty yksiköissä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUPIOIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun.	Konkreettisia toimenpiteitä edistetään arkityön ohessa.	Etenee hitaasti / osittain
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			On osallistuttu oppilaitosyhteistyöhön sekä kansallisiin kyselyihin koulutuksen sisältöjen kehittämisestä työelämän tarpeita vastaavaksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Tehdään yhteistyötä eri kaupunkien ja yhteistyötahojen sekä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	On osallistuttu kansallisiin verkostoihin. Yhteistyö ystävyyskaupunkien kanssa on ollut vähäistä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista kestävän elämäntavan mukaista kasvatusta ja toimintaa.	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti on tuettu lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää elämäntapaa sekä huomioitu tämä kaikessa toiminnassa. Yhteistyösopimuksissa on pyritty nostamaan esille vastuullisuus ja kestävä elämäntapa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet.	Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa toiminnassa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä.	Lasten kanssa on kiinnitetty huomiota ruokahävikkiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu Edlevo -asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.	Asiakastietojärjestelmän muutos Efficasta Edlevoon ei ole edennyt tavoiteaikataulussa. Henkilöstöä on koulutettu uuden järjestelmän käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Varhaiskasvatuksen asiakastytytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain.	Asiakastytytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2025. Kaupungin kotisivuilla on palautelinkki asiakkaiden käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Varhaiskasvatuksessa toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä huomioidaan lapsivaikutukset. Päätöksenteon yhteydessä laaditaan lapsivaikutusten arviointi.	Lapsivaikutusten arviointia on tehty osana vaikutusten arviointia.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät		Maaseutuvaikutusten arviointia tehdään osana päätöksentekoprosessia.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksessa lisätään yhteistyötä oppilaitosten kanssa osaavan työvoiman saamiseksi. Rekrytointiprosesseissa huomioidaan työnantajakuvan vahvistaminen.	Oppilaitosyhteistyötä tehdään osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Varhaiskasvatusyksiköiden suunnittelu- ja arviointi toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Toimintaa on toteutettu pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Varhaiskasvatusyksiköiden johtajilla on esihenkilöiden työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa säännöllisesti työhyvinvointia tukevaa toimintaa.	Työhyvinvointi on huomioitu esihenkilökokouksissa ja tyhy-ryhmä on järjestänyt toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.	Henkilöstölle on järjestetty koulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti sekä etä-että lähikoulutuksena. Haasteena on ollut henkilöstön vaikeus päästä osallistumaan koulutuksiin sijaispulan vuoksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Varhaiskasvatuksessa yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on päivitetty.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätyön tekeminen.	Hallinnon työntekijät sekä yksiköiden johtajat ovat tehneet osittain etätyötä kaupungin ohjeiden mukaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulo-rahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen.	Palveluverkkoselvityksen on osallistuttu.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntää ja tarvetta seurataan ja palveluverkostoa kehitetään sen mukaisesti.	Verkostoa kehitetään yhdessä muiden palvelualueiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%)	96	95	96	97	97
★					
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%)	99	96	99	97	97
★					

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaista lasta kohden (€)	13 600	13 645	13 628	3 336	6 711
★					

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%)	79,3	78,2	82,0	78,2	79,8
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Päivähoidon tilojen määrä (m²)	52 591	51 165	53 993	51 359	51 539
Päivähoidon tilojen määrä (m²/ lapsi)	12	12	13	12	12
Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	4 233	4 265	4 300	4 327	4 371
Yksityisessä päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	1 320	1 301	1 350	1 305	1 322
Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	196	174	170	161	161
Yksityisessä perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	36	40	40	37	37
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä	5 785	5 780	5 860	5 830	5 891
Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki Kelalle (lasten määrä)	1 165	1 000	1 000	919	941

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Opetusjohtaja Silja Silvennoisen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Minna Canthin koulun suunnittelu jatkuu ja koulun rakentaminen alkoi kesällä 2025. Pirtin koulun rakentaminen jatkuu ja koulu valmistuu syksyllä 2026. Oppimisen tuen uudistamiseen on valmistauduttu alku vuoden aikana päivittämällä toimintasääntöä ja valmistelemalla opetussuunnitelmaa. Perusopetuksessa tarkennettiin älylaitteiden käyttöä uuden lain mukaiseksi jo lukuvuonna 2024 - 2025 kasvun ja oppimisen lautakunnan linjauksen mukaisesti.

Kevään aikana osallistuttiin palveluverkkoselvityksen valmisteluun ja kuntalaisten osallistamiseen. Talouden tasapainotustyö vaati runsaasti valmistelua ja työaikaa, mikä johti perustehtävien jäämiseen vähemmälle huomiolle ja kasautumiseen. Tasapainotustoimenpiteiden toimeenpanoa on toteutettu alkuvuodesta lähtien. Kaikkia esitettyjä tasapainotustoimia ei pystytäkään toteuttamaan vuoden 2025 aikana. Hallinnon uudelleenorganisointumista ja tiimiytymistä valmisteltiin kevään aikana.

Hanketoimintaa jouduttiin edelleen tarkastelemaan kriittisesti kevään aikana. Vain oleellisimpiin hankkeisiin osallistuttiin. Valtionhankeavustusten vähentyminen on vaikeuttanut nuorisotyötä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Perusopetuksen toimintatuotoissa ennustetaan -0,3 Milj. euron vähennystä. Vähennystä tulee vähentyneellä hanketoiminnalla, ennustettua pienemmällä kelan työterveyskorvausmaksulla ja iltapäivätoiminnan tuottojen vähentymisellä. Kasvua tuottoihin tulee vakuutuskorvauksista tapaturmiin ja laskennallisiin kotouttamiskorvauksiin.

Henkilöstökuluissa on vähennystä viime vuoteen verrattuna hankkeiden palkkakustannuksissa ja varhaiskasvatukseen siirtyneiden koulunkäynnin ohjaajien palkkasumman verran. Koulujen henkilöstökulut ovat lähellä budjetoitua. Syksyn palkankorotukset sisältyvät henkilöstökulujen ennusteeseen.

Palveluostojen kokonaisuutenaan ennustetaan pysyvän budjetissa, kasvua ennustetaan tulevan ateriakustannuksiin, kuljetuskustannuksiin ja tapaturmien maksetuista korvauksista (tuloissa lisäystä saaduista korvauksista). Palveluostoissa vähennystä ennustetaan tulevan asiakaspalveluiden ostoista muilta kunnilta ja valtiolta. Materiaalikustannukset, vuokrat ja muut kulut ennustetaan budjetoidun mukaisiksi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaikkien talouden tasapainotustoimien toteutuminen kuluvalle vuodelle on iso haaste.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Kaikkia tasapainotustoimia ei saada toteutettua vuonna 2025

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Kriittisiä prosesseja tarkastellaan uudelleen ja muodostetaan niiden tueksi tiimit jatkuvuuden turvaamiseksi.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Henkilöstöä on tiedotettu ja osallistettu toteutukseen.

Perusopetus ja nuorisopalv.	1-7 2025	1-7 2024	Muutos €	%	TA 2025+ M	Ennuste 2025	Muutos €	%
Myyntituotot	1 788 005	933 141	854 864	91,6 %	4 010 000	4 090 000	80 000	2,0 %
Maksutuotot	173 136	194 783	-21 647	-11,1 %	442 000	329 000	-113 000	-25,6 %
Tuet ja avustukset	2 182 167	3 359 816	-1 177 650	-35,1 %	2 820 000	2 415 000	-405 000	-14,4 %
Vuokratuotot	196 365	177 462	18 903	10,7 %	391 000	391 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	120 033	91 228	28 805	31,6 %	12 000	150 000	138 000	1150 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 459 706	4 756 431	-296 725	-6,2 %	7 675 000	7 375 000	-300 000	-3,9 %
Henkilöstökulut	-43 414 761	-43 003 936	-410 825	1,0 %	-73 050 100	-72 950 100	100 000	-0,1 %
Palvelujen ostot	-11 681 777	-11 574 854	-106 923	0,9 %	-22 402 000	-22 402 000	0	0,0 %
Tarvikkeet	-1 403 806	-1 390 450	-13 356	1,0 %	-2 289 000	-2 289 000	0	0,0 %
Avustukset	-56 370	-58 003	1 633	-2,8 %	-89 000	-89 000	0	0,0 %
Vuokrat	-21 842 114	-21 559 663	-282 451	1,3 %	-37 411 500	-37 411 500	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-28 266	-26 836	-1 430	5,3 %	-35 000	-55 000	-20 000	57,1 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-78 427 094	-77 613 742	-813 352	1,0 %	-135 276 600	-135 196 600	80 000	-0,1 %
TOIMINTAKATE	-73 967 387	-72 857 311	-1 110 077	1,5 %	-127 601 600	-127 821 600	-220 000	0,2 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Perusopetuksessa oppilaiden osallisuutta oman opetuksensa suunnitteluun lisätään ikätason mukaisesti. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun. Uusia osallistamisen muotoja kokeillaan.	Lapsia ja nuoria osallistetaan opetussuunnitelman ja säädösten mukaisesti koulun kehittämiseen ja oman oppimisen suunnitteluun ikätasoa vastaavalla tavalla. Välitöntä osallistamista vahvistetaan edustuksellisen osallistamisen, eli oppilaskuntien, vanhempainyhdistysten, lastenparlamentin ja nuorisovaltuuston kautta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheiluvuorojen määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa on eri palveluja ja erilaista iltakäyttöä. Nuorisotilojen kävijämääriä seurataan, myös muualla kuin nuorisotiloilla tapahtuvia kohtaamisia tilastoidaan.	Koulujen lähiliikuntapaikat ovat hyvällä iltakäytöllä. Nuorisotalojen kävijämäärät ovat vakiintuneella tasolla. Etsivän nuorisotyön piirissä olevien nuorten määrä on ollut kasvussa. Koulunuorisotyössä osallistujien määrä kasvaa. Työmuotoon panostaminen on selvästi näkyvissä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyyntäjäjäät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan. Perusopetuksessa Liikkuva koulu –toimintamalli jatkuu koulujen perustoimintana. Pitkät välitunnit tukevat lasten liikkumista. Nuorisopalveluissa mahdollistetaan matalan kynnyksen liikkumisen harrastaminen lapsille ja nuorille. Järjestetään liikuntapainotteisia päiväleirejä, retkiä ja tapahtumia.	Harrastamisen suomen mallin rahoitus on käytetty tehokkaasti. Nuorisotaloilla mahdollistetaan lasten ja nuorten omaehtoinen liikunta esim. yhteisten pelien ja leikkien muodossa sekä ohjattuja matalan kynnyksen liikuntana. Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksen kouluilla on pitkiä välitunteja, jolloin oppilaat ehtivät liikkumaan paremmin ja kouluilla on välikärriliikuttajia. Lisäksi kouluilla on harrastamisen Suomen malliin kuuluvia kerhoja.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönt eisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönt eisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu opetussuunnitelman mukaisesti osaksi opetusta. Kouluterveyskyselyssä seurataan lasten ja nuorten päihteiden käyttöä ja päihteisiin asennoitumista. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Nuorisotilat ja -toiminta ovat päihteettömiä.	Perusopetuksessa päihdekasvatusta toteutetaan osana opetussuunnitelmaa. Nuorisotalot ovat päihteettömiä. Nuorisonohjaajat jalkautuivat koulujen lopussa nuorten juhlapaikoille. Jalkautumisten organisointi on ollut aiempaa järjestelmällisempää ja tehokkaampaa. Nuorisotyöntekijät vastaavat ja keskustelevat nuorten päihteisiin liittyvissä kysymyksissä ja nuorisotaloilla jaetaan tietoa erilaisten päihteiden riskeihin. Nuorisonohjaajia on kouluttautunut uusien ilmiöiden, kuten vapen käyttöön liittyen.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikelloa. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyssä ja tukemisessa.	Yhteisöllisen opiskeluhuollon koulukohtaiset vuosikellot käytössä kaikissa peruskouluissa ja niitä päivitetään lukuvuosittain. Hankkeet ovat tarjonneet koulutusta ja materiaaleja opiskeluhuollon toteuttamiseen sekä tunne- ja turvataitojen opettamiseen. Tunne- ja turvataitokello käytössä kaikilla kouluilla. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät jatkuvaa yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyyn ja tukemiseen. Nuorisonohjaajat tekevät yksilötyötä, toimien ennaltaehkäisevänä tukena. Tarpeen mukaisesti nuoria ohjataan kohdennetun nuorisotyön tuen piiriin tai muihin palveluihin.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokeminen yksinäisyys Aikuisten kokeminen yksinäisyys	Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään. Jokaisella koululla on käytössä tunne- ja turvataitojen kalenteri, jonka avulla varmistetaan tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja harjoittelu osana perusopetusta. Linkki: https://tunnejaturvataitokelo.kuopio.fi/ Jokaisessa luokassa käytetään ryhmäytymistä edistäviä toimenpiteitä ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa. Nuorisopalveluissa erityis- sekä etsivän nuorisotyön pienryhmätoiminta ja koulunuorisotyö vastaavat yksinäisyyden tuomiin haasteisiin.	Tunne- ja turvataitokalenteri on koulujen käytettävissä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen hanke jatkoi henkilöstön kouluttamista kevään 2025 ajan. Koulunuorisotyöntekijät tukevat koulujen yhteisöllisyyttä ja pitävät ryhmäyttämiseen liittyvää toimintaa. Nuorisotaloilla järjestetään mm. yhteisiä peli- ja teemapäiviä. Lapset ja nuoret pääsevät suunnittelemaan toimintaa ja ovat mahdollisuuksien mukaan yhdessä myös vertaistomijoina toteuttamassa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkokoon, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Otetaan käyttöön opetuksen laatua mittaava asiakaskysely oppilaille ja heidän huoltajilleen.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisen arviointiin ja perusopetuksen laatuun liittyvä kysely toteutettiin kaikilla kouluilla keväällä 2025. Kyselyyn vastasivat oppilaat, huoltajat ja opettajat. Kyselyn tulosten analysointiin ja esittämiseen kehitettiin PowerBi alusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Harrastamisen Suomenmallin kerhot ja muu koulujen kerhotoiminta toimii kaikilla kouluilla. Nuorisopalvelut tuottavat runsaasti vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille.	Harrastamisen Suomenmallissa mukana olevien koulujen ja kerhojen määrä on säilynyt ennallaan. Myös nuorisopalvelujen palvelutarjonta on ennallaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutokset	Perusopetuksessa toteutetaan yrittäjyyskasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaat vierailivat Yrityskylässä ja TAT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali on käytössä kaikilla kouluilla.	Toimenpiteet toteutuneet säännöllisesti ja suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa kehitetään ja lisätään. Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimenpiteitä toteutetaan ja arvioidaan. Arviointikysely oppilaille, huoltajille ja opettajille toteutettu kaikilla kouluilla keväällä 2025.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Opinto-ohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Kehitetään nivelvaiheiden opetuksen ja tuen kokonaisuutta	Oppilaanohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Työelämäpainotteista perusopetusta toteutetaan joustavassa perusopetuksessa ja tehostetussa ohjauksessa. ICT- ja digitaitoja mitataan ja kehitetään suunnitelmallisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Osallistutaan vain välttämättömiin verkostoihin. Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyöntantajaverkoston sekä muiden tärkeimpien verkostojen toimintaan. Nuorisopalvelut osallistuu aktiivisesti nuorisovaihtoihin. Valtakunnallisista verkostoista osallistutaan nuorisotyön johtamisen verkoston, Kunnallisen nuorisotyön yhdistyksen sekä nuorisotyön osaamiskeskusten toimintaan. Nuorisopalvelut tekee myös aktiivista yhteistyötä nuorisotyön eri tehtäviin valmistavien oppilaitosten kanssa ja osallistuu alan tutkimustoimintaan.	Talouden äkkijarrutus vähentää kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä, mutta yhteistyöverkostot (esimerkiksi Kuopion kaupungin oppimisen tuen koordinaattorin koordinoima oppimisen tuen kansallinen verkosto) toimivat aktiivisesti etäyhteyksien välityksellä. Kansallista verkostotyötä tehdään pääsääntöisesti etäyhteyksien välityksellä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Edistetään kierrätetyn materiaalin käyttöä esimerkiksi tekstiilityön tunneilla. Jokaisella nuorisotilalla on jätteiden lajittelumahdollisuus.	Sähköisten materiaalien käyttö etenee. Kierrätettyä materiaalia käytetään mahdollisuuksien mukaan. Nuorisotiloilla jätteet kierrätetään ja myös kaluston suhteen toteutetaan kierrätystä mahdollisuuksien mukaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutokse- n hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri- ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ - ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet ovat osa kaikenikäisten lasten opetusta opetussuunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa pyritään suosimaan julkisia kulkuneuvoja siirtymässä mahdollisuuksien mukaan.	Opetuksessa pyritään edistämään kestävästä kehitystä ja ympäristöasioita. Servican sopimusta pyritään päivittämään siton, että siinä huomioitaisiin paremmin ilmastoon ja kestävään kehitykseen liittyvät asiat.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotanto- a tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinin osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä. Ylijäämävaikeuden myynnin edistäminen.	Pyritään ottamaan huomioon Servican sopimuksessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kodin ja koulun välistä yhteydenpitoa hoidetaan pääasiallisesti Wilman kautta. Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa. Digikehittämistä on uudelleenorganisoitu palvelualueella Nuorisopalveluissa digitaalista työtä lisätään suuremman tavoittavuuden saavuttamiseksi.	Wilma on pääasiallinen yhteydenpitoväline kodin ja koulun välillä. Nuorisopalveluissa tietosuojarajoitteet ovat haitanneet digitaalisilla alustoilla toimimista. Tietosuoja vaikutustenarviointi on aloitettu tärkeimpien sovellusten osalta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisääme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Järjestetään oppilas- ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisesta. Nuorisopalveluissa osallistutaan valtakunnallisiin nuorisotilakysely-tutkimuksiin, etsivän työn Sovari-palautte-kyselyyn sekä suunnataan kyselyjä myös toimintaan osallistumattomille nuorille.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutuksen arviointiin ja perusopetuksen toteuttamiseen ja laatuun liittyvä kysely toteutettiin kaikilla kouluilla keväällä 2025. Kyselyyn vastasivat oppilaat, opettajat ja huoltajat. Kyselyn tulosten analysointiin ja esittämiseen kehitettiin PowerBi alusta. Nuorisopalvelujen kyselyt toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi.	Päätöksistä tehdään lapsivaikutusten arviointi tai tavanomaista tarkempi lapsivaikutusten arviointi osana ennakkovaikutusten arviointia. Koulujen toiminnassa otetaan aina huomioon lapsivaikutukset.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät		Päätösvalmistelussa tehdään maaseutuvaikutusten arviointi tai tavanomaista tarkempi maaseutuvaikutusten arviointi.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Vähennetään määräaikaista palvelussuhteita ja osa-aikatyötä aina kun se on mahdollista. Palvelussuhteiden kesto määritellään tosiallisen työajan mukaan. Edistetään sisäistä liikkuvuutta.	Esihenkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti työnantajan järjestämiin työnantajayhteistyön kehittämistilaisuuksiin ja koulutuksiin. Johtamisosaamista on kehitetty mm. koulutuksin. Määräaikaista palvelussuhteita vähennetty aina kun se on ollut mahdollista.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kouluilla ja nuorisopalveluilla on käytössä tiimirakenteet ja niitä kehitetään ja vahvistetaan.	Perusopetuksen rehtoreille on käytössä säännölliset sparrauskeskustelut. Rehtoritiimit kokoontuvat säännöllisesti ja palautteen mukaisesti tukevat johtamista.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikkötasolla muun muassa koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla. Nuorisotyön raportointia kehittämällä tuetaan tiedolla johtamista.	Johtamiskoulutuksissa sovittu asiat, mm. säännölliset sparrauskeskustelut ovat käytössä. Palvelujen yhteisen tiimitoiminnan kehittämissuunnitelu aloitettiin. Nuorisopalveluissa Nuodo-järjestelmä on otettu käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.	Henkilöstöä on koulutettu mm. hankkeiden kautta. Pohjois-Savon kuntien yhteinen Henkilöstön osaamisen kehittämisverkosto (OKKU) on kouluttanut henkilöstöä uudella yhteisökehittämisen mallilla kaikilla kouluilla.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Tiimiopettajuuden lisääminen. Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään sisäisen koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Tiiminä opettavien opettajien määrä on lisääntynyt ja opettajien osaamista sekä minäpystyvyyttä on kartutettu erilaisin osaamisen kehittämisen menetelmin. Tämän myötä on edistetty myös työhyvinvointia. Tiimiopettajuutta ja sen kehittymistä arvioidaan vuosittain tehtävällä opettajakyselyllä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätöiden tekeminen. Nuorisopalveluissa kehittämistiimeihin osallistumalla henkilökunta pystyy suoraan vaikuttamaan työhönsä.	Virastossa on käytössä monipistetyöskentely. Rehtorin voivat tehdä etätöitä etenkin koulujen loma-aikoina. Nuorisopalveluissa tiimimalli kehittyy ja hioutuu. Sairauspoissaolot ovat pienentyneet.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen. Nuorisopalveluissa yhteiskäyttötilojen tehokas hyödyntäminen nuorisotiloja suunnitellessa.	Perusopetus on osallistunut aktiivisesti palveluverkkoselvityksen ja säästöehdotusten tekemiseen.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Osallistutaan kaupungin talouden tasapainotusohjelmaan kuuluvan palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen kehittämiseen.	On selvitetty, valmisteltu ja esitetty palvelutarpeen mukaisia ratkaisuja verkostoon.	Etenee hitaasti / osittain

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	10 958	11 169	11 603	2 829	5 708
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025

Perusopetuspalvelut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Oppilasmäärä 20.9.	11 082	11 065	10 900	11 065	11 065
Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä (%)	4,9	4,9	4,8	4,9	4,9
Opetusryhmän keskikoko 1 - 6 luokilla	17,9	17,5	17,2	17,5	17,5
Opetusryhmän keskikoko 7 - 9 luokilla	19,6	18,8	18,9	18,8	18,8
Vuosiviikkotunnit / oppilas	1,81	1,81	1,81	1,81	1,81
Tilojen määrä (m ² / oppilas)	13	13	13	13	13

Nuorisopalvelut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Nuorisopalveluiden asiakaskäynnit (kpl)	191 381	136 736	200 000	31 201	65 170
Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	370	465	500	163	500
Nuorisopalveluiden bruttokustannus (€ / asiakaskäynti)	24	24	23	37	35
Nuorisopalveluiden tilojen määrä (m ²)	9 997	7 376	7 376	7 376	7 376

Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Opetusjohtaja Silja Silvennoisen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2025

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Lukioissa on annettu opetussuunnitelman mukaista opetusta. Ensimmäinen työelämä- ja korkeakouluviikko järjestettiin onnistuneesti huhtikuussa. Lukioihin on rekrytoitu opettajia ja hauissa on ollut hyvin hakijoita.

Kevään 2025 yhteishaussa Kuopion lukioihin oli noin 200 ensisijaista hakijaa enemmän kuin on aloituspaikkoja. Keskustan alueen lukiot täyttyivät ja varasijoille jäi paljon hakijoita. Yleislinjojen lisäksi myös erityistehtävät ja painotusopetukset olivat suosittuja hakukohteita. Alin keskiarvo, jolla keskustan alueen lukioihin päästiin, oli 7.3. Maaseutulukioissa jäi 18 paikkaa täyttämättä.

Lukiokoulutuksessa on valmistauduttu 1.8.2025 voimaan tulevaan oppimisen tuen uudistukseen. Asian toimeenpanoa varten perustettiin työryhmä, joka jatkaa työtä yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Tuen uudistuksen aiheuttamia opetussuunnitelmuutoksia valmisteltiin.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Lukiopalveluiden toimintakatteen ennustetaan kasvavan +0,4 Milj. eurolla ennustettua suuremmilla myyntituotoilla ja kaksoistutkintolaisten laskutuksella. Vastaavasti henkilöstökustannukset ennustetaan olevan -0,9 Milj. ennakoitua suuremmat. Palveluostoista arvioidaan saatavan säästöjä matka- ja neuvottelukustannuksista sekä ateriapalveluista.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Talouden tasapainotuksessa asetetut tuntikehyksen leikkaustavoitteet ovat haasteellista saada toteutetuksi, kun opiskelijoiden lukuvuoden 2025-2026 opintojaksovalinnat toteutetaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Tasapainotusohjelman toimeenpanoa käsitellään ja seurataan säännöllisesti opetushallinnossa.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

Kriittisiä prosesseja tarkastellaan uudelleen ja muodostetaan niiden yhteyteen tiimit jatkuvuuden turvaamiseksi.

Valmiussuunnitelmia tarkennetaan.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Henkilöstöä tiedotetaan ja osallistetaan tasapainotusohjelman toteutuksessa.

Lukio ja toinen aste	1-7 2025	1-7 2024	Muutos €	%	TA 2025+ M	Ennuste	Muutos €	%
Myyntituotot	106 272	85 327	20 945	24,5 %	287 000	357 000	70 000	19,6 %
Maksutuotot	264 883	222 630	42 253	19,0 %	210 000	500 000	290 000	58,0 %
Tuet ja avustukset	348 917	1 264 983	-916 066	-72,4 %	790 000	790 000	0	0,0 %
Vuokratuotot	16 780	15 899	880	5,5 %	48 000	48 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	5 655	1 626	4 029	247,7 %	8 000	8 000	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	742 507	1 590 466	-847 959	-53,3 %	1 343 000	1 703 000	360 000	21,1 %
Henkilöstökulut	-9 551 301	-9 364 272	-187 029	2,0 %	-14 352 500	-15 153 200	-800 700	5,3 %
Palvelujen ostot	-1 087 534	-1 538 515	450 981	-29,3 %	-2 227 000	-2 007 000	220 000	-11,0 %
Tarvikkeet	-579 817	-462 340	-117 477	25,4 %	-1 375 000	-1 375 000	0	0,0 %
Avustukset	0	0	0		0	0	0	
Vuokrat	-3 670 955	-3 607 464	-63 491	1,8 %	-6 227 000	-6 227 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-23 984	-37 342	13 357	-35,8 %	-88 000	-72 000	16 000	-22,2 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-14 913 592	-15 009 933	96 340	-0,6 %	-24 269 500	-24 834 199	-564 699	2,3 %
TOIMINTAKATE	-14 171 085	-13 419 467	-751 618	5,6 %	-22 926 500	-23 131 199	-204 699	0,9 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia			Lukiokoulutuksessa osallistutaan opiskelijoita pitkin lukuvuotta osana tavanomaista välitöntä toimintaa sekä edustuksellisin menetelmin opiskelijakuntien ja nuorisovaltuuston avulla.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja fyysistä aktiivisuutta erilaisin toiminnoin ja tapahtumin.	Toteutettu opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa. Lisäksi Meijän lukio -hankkeen avulla on voitu järjestää liikunta- ja hyvinvointitapahtumia.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Koulutetaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan. Tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa yhteisen valistustyön merkeissä.	On toteutettu opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa. Kannustetaan päihteettömyyden elämäntapaan ja puututaan mm. tupakointiin oppilaitoksen alueella.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti. Järjestetään toimintaa yhdessä Meijän lukio -hankkeen toimijoiden (hyvinvointivalmentajat ja nivelvaiheen opinto-ohjaajat) kanssa.	Meijän lukio -hanke jatkaa ja sen puitteissa hyvinvointivalmentajien sekä nivelvaiheen opinto-ohjaajien työ jatkuu. Lisäksi Oppimisen tuen hanke sekä Yhteisöllisen opiskeluhoollon hanke ovat kehittäneet hyviä toimintamalleja opiskelijahuollon tueksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokeminen yksinäisyys Aikuisten kokeminen yksinäisyys	Lukio-opintojen alussa järjestetään ryhmäytystä sekä tiimijakso, jonka tavoitteena on mm. opiskelijoiden yhteistyön tiivistäminen.	Lukioissa on järjestetty keväällä ryhmäytymistä yhdessä Meijän lukio -hankkeen kanssa. Ensimmäisen vuosikurssin tiimijakso on toteutettu lähes kaikissa lukioissa. Yhteisöllisyyden tukeminen huomioidaan arjessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkokoon, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Osallistutaan valtakunnalliseen lukiokoulutuksen laadun arvioinnin kehittämiseen. Jalkautetaan laatuhankeiden toimintaa.	Lukioiden jalkauttavat päättyneiden laatuhankeiden tuloksia ja toimintatapoja keväällä 2025 aikana. Lukioiden osallistuvat Laatuapila- hankkeen lukioiden vertaisarviointiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Lukioiden tiloja pyritään aktiivisesti vuokraamaan ulkopuolisille harrastusryhmille.	Lukiorakennusten liikuntasalit ovat vuokrattavissa kaupungin tilavarausten kanssa. Taidelukio Lumitin tiloja (Näyttämö, liikuntasali, lauteet, ruokala ja opetustilat) vuokrataan ulkopuolisten toimijoiden tapahtumiin. Myös Lumitin omia tapahtumia ja kaupungin muiden toimijoiden tapahtumia on runsaasti. Lumit tekee yhteistyötä Kuopion musiikkikeskuksen toimijoiden sekä Kuopion kaupunginteatterin kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutoseisävyysmittaukset	Mahdollistetaan uuden lukioden opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämään eri tavoin.	Lukiokoulutuksessa on toteutettu opetussuunnitelman mukaisesti työelämään ja korkeakouluihin tutustumista. Huhtikuussa 2025 toteutettiin TYKO-viikko yhdessä yhteistyöoppilaitosten ja työelämätoimijoiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Tutustutaan jatkokoulutusmahdollisuuksiin. Järjestetään työelämä ja korkeakouluviikko (TYKO viikko). Kehitetään kaksoistutkintoa.	TYKO-viikon korkeakouluosuuden toteutettiin yhdessä UEFin, Savonian ja HUMAKin kanssa. Kaksoistutkinnon järjestäminen ja TUVA-koulutuksen kehittäminen yhdessä SAKKYn kanssa. Aktiivinen osallistuminen Kuopion seudun toisen asteen yhteistyöryhmän toimintaan, mm. kokoukset ja suunniteltiin yhdessä tulevan lukuvuoden ysiluokkien avoimet ovet sekä huoltajien ja hakijoiden ilta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			Opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa sekä koulutusyhteistyötä on pystytty toteuttamaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kuopion lukiokoulutus osallistuu valtakunnallisiin ja alueellisiin verkostoihin ja kehittämistyöhön.	Yhteistyöverkostojen (mm. urheilulukiot, musiikkilukiot, IB-lukiot, suuret lukiot ja Viisiapila) kanssa tehtävä yhteistyö ja tapaamiset. Kuntaliiton rehtoriverkostoon osallistuminen. Kuopio liittyi mukaan Top 9 lukioverkostoon (Suomen yhdeksän suurimman lukiokoulutuksen järjestäjän verkostoon).	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Palveluverkostoselvityksen tulosten toimeenpaneminen.	Lukiopalvelut on ollut mukana kaupungin palveluverkkoselvitystyössä. Keskustakampuksen (Lyseo, Lumit ja Aikuislukio) ja maaseutukampuksen (Nilsä ja Juankoski) toimintaa on kehitetty. Klassillisen lukion ja Kallaveden lukion muodostaman Savilahtikampuksen selvitystyö on pysäytetty toistaiseksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)		Lukioissa toimii mm. kestävän kehityksen -tiimejä, joissa opettajat ja opiskelijat tuovat teemaa arjessa esille. Hävikkiruuan vähentämiseen pyritään vaikuttamaan yhteistyössä Servican kanssa. Lukiolaisten kannettavat tietokoneet ovat kierrätyskoneita. Myös uudessa yhteistyösopimuksessa	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
				kierrätys ja hiilijalanjälki ovat kantavia teemoja.	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksen tärkeydestä. Pyritään edelleen kehittämään kouluruokailua Servican kanssa.	On käyty säännöllisiä palautekeskusteluja Servican kanssa, jossa käydään läpi esim. hävikkiruuan määrä, palvelupoikkeamat ja asiakaspalautteet. Kehitämme ruokailun käytännön järjestämiseen joustavia malleja, jotta ruokailussa käynti olisi sujuvaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)		Yhteistyö Tilapalveluiden ja Servican kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatiot yrittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten. Tarkastellaan käytössä olevia sovelluksia käyttäjälähtöisesti. Teetämme lukuvuosittain tulo-, olo- ja lähtökyselyt lukiolaisille.	Lukiolaisilla teetetty tulo- olo ja lähtökyselyt. Lisäksi opiskelijat vastaavat valtakunnallisiin kyselyihin mm. kouluterveyskysely, teavisari ja lukiolaisbarometri). Lukiolaisilla on omat kannettavat laitteet, joiden käyttöä ja yhteensopivuutta Abitti-koejärjestelmään kehitetään yhteistyössä palvelun toimittajan kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päättösenteo n avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdolli- suuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Opiskelijoita kuullaan ja osallistetaan päättökseen.	Aktiivinen opiskelijakuntatoiminta. Vuosikurssien vastuuhenkilöiden tapaamiset. Opiskelijakyselyt. Opiskelijoiden osallistuminen oppilaitoksen tiimitoimintaan yhdessä henkilökunnan kanssa.	Etenee suunnitellu sti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutust en arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päättösenteos sa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointi en ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointi en määrät	Huomioidaan lapsiarviointi osana päättökseen niin oppilaitos- kuin luottamuselintasolla.	Huomioidaan päätösten valmistelussa.	Etenee suunnitellu sti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaik utusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päättösenteos sa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarvi ointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarvi ointien määrät		Toimitaan ohjeistuksen mukaan.	Etenee suunnitellu sti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavet ovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kuullaan henkilökuntaa ja harjoitetaan hyvää hallintoa.	Lukiokoulutuksen rekrytointi on toteutettu kaupungin Kuntarekryn kautta. Kelpoisia opettajia ja muuta henkilökuntaa on saatu hyvin. Opettajavirkoihin hakijoiden määrä vaihtelee aineittain, mutta parhaimmillaan hakijoita on useita kymmeniä / paikka. Kevään rekrytointeja hankaloitti työllisyyspalveluiden yhteistoimintaneuvottelut.	Etenee suunnitellu sti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Tehdään kaupunkitasoista yhteistyötä mm. johtamisen ja rakenteiden kehittämiseksi.	Lukiokoulutuksen johtotiimi kokoontui viikoittain. Osallistutaan kaupungin esihenkilötilaisuuksiin ja mahdollisiin koulutuksiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla ja mahdollistamalla osallistuminen johtamiskoulutuksiin ja verkostotapaamisiin. Kehitetään uusien rehtorien perehdyttämistä.	Lukiokoulutuksen johtotiimi kokoontui viikoittain. Osallistutaan kaupungin esihenkilötilaisuuksiin ja mahdollisiin koulutuksiin. Uusien rehtorien perehdyttämistä kehitetään edelleen.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Mahdollistetaan opetushenkilöstön koulutuksiin osallistuminen talouden raamit huomioiden.	Opettajien täydennyskoulutusta on pyritty tukemaan. Kaupungin tasapainotustoimien vuoksi koulutuksia on jouduttu vähentämään. Erasmus+ akreditointihankkeen kautta kansainvälisyystoiminta on ollut vilkasta. Rekrytoinneissa on pyritty huomioimaan sisäisten siirtojen mahdollisuus.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvoin- tia ja myönteistä työntekijäkok- emusta	Työhyvinvointikysely	Käsitellään työhyvinvointikysely- jen tuloksia yhdessä. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitel- mat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari- toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja mentoroinnin avulla.	TYHY-pari toiminta kaikilla lukioilla. Rehtoreiden tiimi ja koulusihteereiden tiimi kokoontuvat säännöllisesti. Hyödynnetty sisäisiä ja omien asiantuntijoiden toteuttamaa henkilöstökoulutusta.	Etenee suunnitel- luksi / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen . Tuemme kokeilukulttuu- ria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/fo- rumeita.	Henkilöstön kehittämislaitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Kuullaan henkilöstöä. Tuetaan mahdollisuutta tehdä etätyötä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista.	Henkilöstöä kannustetaan uusiin pedagogisiin ratkaisuihin ja tapoihin tehdä työtä sujuvammin. Opettajia kuullaan ja toiveita pyritään huomioimaan lukupolisuuunnittelussa. Hallinnossa (rehtorit ja koulusihteerit) mahdollistetaan osittainen etätyöskentely.	Etenee suunnitel- luksi / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siton, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas		Palveluiden tuottaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti. Yhteistyö toisten oppilaitosten kanssa. Tilojen ulosvuokraaminen.	Etenee suunnitel- luksi / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähten sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkost omme asiakastarpee n ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotan non tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustan- nuksista	Toteutetaan palveluverkkoselvityk sessä esiin tulleet tarpeet.	Palveluverkkoselvityksen pohjalta ei ole vielä tehty päätöksiä.	Ei etene / Ei alkanut

Tunnusluvut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	31.3.2025	30.6.2025
Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 596	2 591	2 540	2 548	2 548
Kahden tutkinnon koulutuksen opiskelijamäärä	279	350	300	163	163
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	68	78	62	76	76
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	50	68	52	51	51
Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	22	22	24	21	21
Ensisijaisten hakijoiden määrä / lukion aloituspaikat (%)	100	100	105	100	100
Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä (kpl)	3 248	2 391	3 100	2 405	2 405
Bruttokustannus € / opiskelija, kaikki vuosikurssit	9 439	9 778	9 397	2 302	4 738
Lukioiden tilojen määrä (m ²)	25 423	23 105	25 424	23 105	23 105
Tilojen määrä (m ² / opiskelija)	10	9	10	9	9

Investoinnit

Investoinnit 1 000 €	TA+M 2025	Tot. 31.7.	Ennuste
Tietokone- ja viestintälaitteet			
Sivistyslautakunta	-660	-97	-660
Koneet ja kalusto			
Sivistyslautakunta	-1095	-198	-1095

Oppimisympäristöjen toiminnallisiin muutoksiin sekä kehittämiseen liittyvät hankinnat ja elinkaarensa saavuttaneen opetuskaluston ja -varusteiden uusiminen.

Perusopetuksen vanhentuneen AV-laitekannan uusiminen. Istekin kautta tehtynä

Perusopetuksen oppilaslaitteiden elinkaarivaihdot

AV-varalaitteiden hankinta, projektorit, dokumenttikamerat ja äänentoisto, kaapelointi. Oma tuotanto

Langattoman ylioppilastutkinnon edellytysten laajentaminen (Lumit)

Videoteknologiavarustelu (oppituntitallennus, kamerat, streaming) Lukion

Teknisen työn konekannan uusiminen, työturvallisuuden parantaminen.

Pyörön päiväkotia, 10-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen

Jynkän päiväkotia, 6-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen

Varhaiskasvatuksen vanhentuneen kaluston uusiminen ja ergonomian parantaminen.

Nuorisotilojen kalustekannan ja laitteiston uusimiset

Työympäristöjen ergonomian parantaminen.